

IPN BU 2274/15

AKTOWÓRCA

Zespół/Zbiór:

[Kolekcja: Zbigniew Grzegorzewski](#)

INFORMACJE IDENTYFIKUJĄCE

Sygnatura IPN: IPN BU 2274/15

OPIS ZAWARTOŚCI

Tytuł:

Materiał składa się z trzech filmów: 1. Film pt. „... tego nie da się zatrzymać (notatnik trzech miesięcy)”; scenariusz, realizacja i zdjęcia: Zbigniew Raplewski (wykorzystano materiały PKF), montaż: Ludmiła Godzjaszwili, dźwięk: Lech Barański, produkcja: Wytwórnia Filmów Dokumentalnych 1981 r. Czas trwania: 00.25.15. 2. Film pt.: „Narodziny Solidarności”; realizacja: Zbigniew Kosiński, montaż: Lidia Zonn, zdjęcia: Machał Bukojemski (wykorzystano materiały PKF), dźwięk: Jan Kalisz, Małgorzata Rok; produkcja: Wytwórnia Filmów Dokumentalnych 1981 r. Czas trwania: od 00.25.15 do 00.55.15 (łącznie 00.50.00). 3. Film pt. „Wzywamy was”; udział w realizacji: G. Eberhardt, M. Jaworska, B. Kosiński, K. Maciejko, J. Połubiński, J. Petrycki, K. Strąbski, J. Mieler – Wirska. fotografie: P. Gutowski, J. Giluń, K. Maciejko, D. Sitnik. produkcja: Wytwórnia Filmów Dokumentalnych 1981 r. Czas trwania: od 00.55.15 do 01.01.50 (łącznie 00.08.15). Łączny czas trwania materiału: 01.01.50.

Opis:

1. Film pokazuje pierwsze miesiące tworzenia się NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze od strajków w sierpniu 1980 r. (m.in. działalność komisji zakładowej w Hucie Warszawa) do momentu ogłoszenia wyroku w sprawie rejestracji „Solidarności” najpierw w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie a następnie w Sądzie Najwyższym (tj. do listopada 1980 r. (m.in. ujęcia z sali sądowej, tłumy przed sądem). Na film składają się ujęcia nakręcone podczas m.in.: zebrań poszczególnych komisji zakładowych (np. FSO, Ursus), zebrań delegatów z różnych warszawskich zakładów pracy, spotkań z gośćmi z innych miast (np. Bogdanem Lisem, Lechem Wałęsą (stadion Ursus)). Ponadto w filmie zaakcentowano problem z siedzibą związku – migawki z ul. Hożej 42 (pierwsza siedziba zarządu) oraz ul. Szpitalnej, gdzie ostatecznie związek uzyskał lokal od miasta. Możemy zobaczyć również ujęcia z punktu konsultacyjno – informacyjnego, który mieścił się w siedziby Klubu Inteligencji Katolickiej i redakcji „Więzi”. Powyższe ujęcia przeplatane są wypowiedziami uczestników wydarzeń oraz analizą wydarzeń przeprowadzoną przez historyka Krystynę Kersten i socjologa Jerzego Strzeleckiego. W filmie pokazano również działania strony rządowej: m.in. fragmenty posiedzenie sejmu PRL w sprawie nowelizacji ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, zebranie Zarządu Związku Zawodowego Transportowców i Drogowców. Film uzupełniają migawki pokazujące działalność NZS na Uniwersytecie Warszawskim, ekipy Polskiego Radia przeprowadzające transmisję mszę św. z kościoła pw. św. Krzyża na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. 2. Film pokazuje proces tworzenia się NSZZ „Solidarność” od podpisania porozumień sierpniowych (film rozpoczyna wystąpienie Andrzeja Gwiazdy po podpisaniu ugody z rządem) do rozprawy przed Sądem Najwyższym w listopadzie 1980 r. (film kończy ujęcia nakręcone podczas konferencji prasowej po ogłoszeniu wyroku). Dzięki kamerze śledzimy problemy z jakimi borykała się „Solidarność” w pierwszych miesiącach istnienia. Poszczególne ujęcia pokazują m.in.: działalność punktów konsultacyjno – informacyjnych do których przybywali delegaci z całego kraju (głównie zapytania o tworzenie struktur, możliwości rejestracji, statut, i osobowość prawną); sprawę rejestracji związku (ujęcia z przed Sadu Wojewódzkiego w Warszawie, fragmenty

rozprawy, reakcja na ingerencje w statut; fragmenty rozprawy przez Sądem Najwyższym). Ponadto w filmie znalazły się obszerne fragmenty z zebranie Krajowej Komisji Porozumiewawczej w Sali Stoczni Gdańskiej z 28-10-1980 r. – dyskusja nad problemem strajku generalnego oraz z posiedzeń komisji interwencyjnych (przyjmowanie skarg). 3. Film poświęcony jest uroczystości odsłonięcia Pomnika Poległych Stoczniovców 1970, która miała miejsce w Gdańsku w grudniu 1980 r. Film składa się z ujęć nakręconych podczas samych uroczystości m.in. odczytanie apelu poległych, zebrani goście i tłumy. Ujęcia te przeplatane są fotografiami z uroczystości, które są ilustracją dla wspomnień osób, które brały udział w tych wydarzeniach lub rodzin osób, które wówczas zginęły. Osoby te opowiadają m.in. o samych wydarzeniach, ofiarach, które widziały m.in. Godlewski, represjach władz – zatrzymania, bicie więźniów, działaniach w trójmiejskich szpitalach oraz metod przeprowadzenia pochówków ofiar.

DATY WYTWORZENIA DOKUMENTÓW

Data początkowa: 1980

Data końcowa: 1981

OPIS ZEWNĘTRZNY

Forma fizyczna: Kasety U-matic

Liczba tomów: 1

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA

Nazwa archiwum:

[Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie](#)